

ΕΚΘΕΣΗ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΤΣΑΝΙΩΤΗ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 24ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

Στὴ σημερινὴ ἐπέτειο ποῦ ἡ Ἐκκλησία γιορτάζει τὸν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου, ἡ Πολιτεία τὴν ἑναρξὴ τοῦ ἀγώνα τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας καὶ ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τὰ 72 χρόνια ἀπὸ τὴν Ἰδρυσή της ἀπονέμονται δύο βραβεῖα.

Ὁ τιμώμενος, ἀπὸ τὸ 1949, ποῦ ἀπέκτησε τὴν κατὰ τὸν νόμο ἄδεια τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας, ἄρχισε νὰ συλλέγει ἀρχαῖα, τὰ ὅποια κατὰ κανόνα ἀγόραζε ἀπὸ τοὺς εὐρέτες χωρικοὺς τῆς Κρήτης.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐξασφάλιζε τὴ συγκέντρωση καὶ τὴν παραμονὴ τους σὲ χῶρο ἐλεγχόμενο καὶ ἐπιβλεπόμενο ἀπὸ τὴν Ὑπηρεσία, ἐμποδίζοντας τὸν διασκορπισμὸ καὶ τὴ λαθραία καὶ παράνομη ἐξαγωγή τους στὸ ἐξωτερικό.

Ἡ συλλογὴ του αὐτὴ κατέληξε νὰ περιλαμβάνει 2229 ἀντικείμενα ἀπὸ τὰ ὅποια τὰ περισσότερα ἀνήκουν σὲ διάφορες φάσεις τοῦ μινωικοῦ πολιτισμοῦ, χωρὶς νὰ λείπουν καὶ δείγματα τῆς ἱστορικῆς περιόδου ἀπὸ τοὺς γεωμετρικοὺς ἕως τοὺς πρώτους Χριστιανικοὺς χρόνους.

Τὴ σπουδαιότατη αὐτὴ συλλογὴ, ποῦ σχηματίστηκε ὑπὸ τὴ συνεχῆ παρακολούθηση καὶ ἐπίβλεψη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τῆς ὁποίας ἡ τεράστια χρηματικὴ ἀξία εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ καθοριστεῖ ἐνῶ ἡ ἐπιστημονικὴ της σημασία εἶναι ἀξιολογότατη, ἐδώρησε, πρὶν ἀπὸ ἓνα περίπου ἔτος, στὸ Ἑλληνικὸ Δημόσιο μὲ τὴν παράκληση νὰ ἐκτεθεῖ εἴτε στὸ Γάζι τῆς Κρήτης, εἴτε στὸ Μουσεῖο Ἡρακλείου.

Γιὰ τὴ γενναιόδωρη συμβολὴ του στὴ διατήρηση καὶ ἀνάδειξη ἐνὸς σημαντικοῦ μέρους τῆς ἐθνικῆς μας κληρονομίας, μετὰ ἀπὸ πρόταση τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν, ἀπονέμεται στὸν κ. **Νικόλαο Μεταξῆ** Χρυσὸ Μετάλλιο.

Τὸ δίτομο ἔργο «*Ἱερὰ Μεγίστη Μονὴ Βατοπαιδίου, Παράδοση Ἱστορία - Τέχνη*», ἀποτελεῖται ἀπὸ 744 συνολικά σελίδες δίστηλες, πού κοσμοῦνται μὲ 594 ἔγχρωμες εἰκόνες.

Οἱ συνεργάτες τῆς ἐκδόσεως εἶναι ἐκ τῶν ἀρίστων στὴν εἰδικότητα τους.

Ἐνας μεγάλος ἀριθμὸς ἔργων τέχνης δημοσιεύονται γιὰ πρώτη φορὰ ἢ γιὰ πρώτη φορὰ τόσο ἱκανοποιητικά, καὶ αὐτὰ εἶναι ψηφιδωτὰ τοίχου, μεγάλης ἐκτάσεως τοιχογραφίες τεχνοτροπίας Παλαιολόγων, πού ἀνοίγουν οὐσιαστικά νέο κεφάλαιο στὴν τέχνη τῆς ἐποχῆς.

Στὸ κεφάλαιο τῆς μικροτεχνίας παρουσιάζονται ἐπίσης πολύτιμα σκεύη καὶ κειμήλια ἐκκλησιαστικά.

Στὸ ἔργο περιλαμβάνονται τὰ πάντα ἀπὸ τὸ πνευματικὸ περιεχόμενο τῆς Μονῆς Βατοπαιδίου, μιᾶς ἀπὸ τίς παλαιότερες (δεύτερης στὴν ἱεραρχία τῶν 20 μονῶν), μεγαλύτερες καὶ πλουσιότερες μονές τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Στὴ Συνοδεία τῆς Ἱερᾶς Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου ἐκπροσωποῦμενη ἀπὸ τὸν Ἡγούμενο αὐτῆς **Ἀρχιμανδρίτη κύριο Ἐφραίμ**, μετὰ ἀπὸ πρόταση τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν, ἀπονέμεται βραβεῖο γιὰ τὸ ἐθνικὸ, θρησκευτικὸ καὶ πνευματικὸ αὐτὸ ἔργο.

Προκηρύσσεται τὸ Ἀριστεῖο τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τὸ ὁποῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ σὲ Ἕλληνα ἀρχιτέκτονα ἐγκατεστημένο στὴν Ἑλλάδα ἢ ἀλλοῦ, ὁ ὁποῖος, παράλληλα πρὸς τὸ σύνολο τῆς προηγούμενης σπουδαίας ἐργασίας του, συνέβαλε σὲ μεγάλο βαθμὸ καὶ μὲ ἔργο πού συντελέσθηκε κατὰ τὴν τελευταία τετραετία, στὴν πρόοδο τῆς ἀρχιτεκτονικῆς στὴν Ἑλλάδα. Προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεων ἢ προτάσεων ἕως τὴν 31η Δεκεμβρίου 1998. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ Ἀριστείου θὰ γίνῃ κατὰ τὴν Πανηγυρικὴ συνεδρία τῆς 25ης Μαρτίου 1999.

Τὰ ὑπόλοιπα βραβεῖα πού προκηρύσσονται σήμερα, 5 τῆς Α' Τάξεως καὶ 6 τῆς Γ' Τάξεως, θὰ δημοσιευθοῦν στὸν τύπο. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ πάρουν πληροφορίες ἀπὸ τὴ Γραμματεία τῆς Ἀκαδημίας.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Α'. ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1. **Βραβείο Γ. Θ. Φωτεινοῦ**, με χρηματικό έπαθλο 1.000.000 δρχ., άπονεμόμενο στην καλύτερη έργασία στην περιοχή: «*Φαινομενολογία Ύπερχορδών*». (Τομέας Θεωρητικῆς Φυσικῆς τῶν Ὑψηλῶν Ἐνεργειῶν ἢ Στοιχειωδῶν Σωματίων). Οί έργασίες πρέπει νά εἶναι πρωτότυπες, δημοσευμένες άπό 1.1.1996 έως 31.12.1998 ἢ δεκτές πρὸς δημοσίευση, σέ έγκριτο έπιστημονικό περιοδικό διεθνοῦς κύρους, άπό Ἑλληνες έρευνητές έγκατεστημένους στην Ἑλλάδα ἢ τὸ έξωτερικό. Συλλογικέσ έργασίες γίνονται δεκτέσ ύπό τήν προϋπόθεση, ὅτι θά δηλώνεται ρητά ποιοί εἶναι οί κύριοι έρευνητέσ (πάντως ὄχι περισσότεροι άπό τρεῖς) και οί άπλῶσ συνεργασθέντες για τήν εκπόνηση τῆς έργασίας, καθῶσ και ἡ σύμφωνη γνώμη τῶν κυρίων έρευνητῶν ὡσ ύποψηφίων για τήν διεκδίκηση τοῦ βραβείου. Προθεσμία ύποβολῆς έργασιῶν σέ πέντε αντίτυπα ἢ αντίγραφα ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 1999. Τὸ βραβεῖο θά άπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1999.

2. **Βραβείο Γ. Θ. Φωτεινοῦ**, με χρηματικό έπαθλο 1.000.000 δρχ., άπονεμόμενο στην καλύτερη έργασία με θέμα: «*Σκοτεινῆ ὕλη τοῦ Σύμπαντος*». (Τομέας Ἀστροσωματικῆς Φυσικῆς και Κοσμολογίας). Οί έργασίες πρέπει νά εἶναι πρωτότυπες, δημοσιευμένες άπό 1.1.1996 έως 31.12.1998 ἢ δεκτέσ πρὸς δημοσίευση, σέ έγκριτο έπιστημονικό περιοδικό διεθνοῦς κύρους, άπό Ἑλληνες έρευνητέσ έγκατεστημένους στην Ἑλλάδα ἢ τὸ έξωτερικό. Συλλογικέσ έργασίες γίνονται δεκτέσ ύπό τήν προϋπόθεση, ὅτι θά δηλώνεται ρητά ποιοί εἶναι οί κύριοι έρευνητέσ (πάντως ὄχι περισσότεροι άπό τρεῖς) και ποιοί οί άπλῶσ συνεργασθέντες για τήν εκπόνηση τῆς έργασίας, καθῶσ και ἡ σύμφωνη γνώμη τῶν κυρίων έρευνητῶν ὡσ ύποψηφίων για τήν διεκδίκηση τοῦ βραβείου. Προθεσμία ύποβολῆς έργασιῶν σέ πέντε αντίτυπα ἢ αντίγραφα ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 1999. Τὸ βραβεῖο θά άπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1999.

3. **Βραβείο Γ. Θ. Φωτεινοῦ**, με χρηματικό έπαθλο 1.000.000 δρχ., άπονεμόμενο στην καλύτερη έργασία με θέμα: «*Μέθοδος Διαγνώσεωσ τοῦ Χάους*» (Τομέας Δυναμικῆς Ἀστρονομίας). Οί έργασίες πρέπει νά εἶναι πρωτότυπες, δημοσιευμένες άπό 1.1.1996 έως 31.12.1998 ἢ δεκτέσ πρὸς δημοσίευση, σέ έγκριτο έπιστημονικό περιοδικό διεθνοῦς κύρους, άπό Ἑλληνες έρευνητέσ έγκατεστημένους στην Ἑλλάδα ἢ τὸ έξωτερικό. Συλλογικέσ έργασίες γίνονται δεκτέσ ύπό τήν προϋπόθεση,

ὅτι θὰ δηλώνεται ρητὰ ποιοὶ εἶναι οἱ κύριοι ἐρευνητὲς (πάντως ὄχι περισσότεροι ἀπὸ τρεῖς) καὶ ποιοὶ οἱ ἀπλῶς συνεργασθέντες γιὰ τὴν ἐκπόνηση τῆς ἐργασίας, καθὼς καὶ ἡ σύμφωνη γνώμη τῶν κυρίων ἐρευνητῶν ὡς ὑποψηφίων γιὰ τὴ διεκδίκηση τοῦ βραβείου. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν σὲ πέντε ἀντίτυπα ἢ ἀντίγραφα ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 1999. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1999.

4. Βραβεῖο Γ. Θ. Φωτεινοῦ, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 1.000.000 δρχ., ἀπονεμόμενο στὴν καλύτερη ἐργασία στὴν περιοχὴ: *«Πειραματικαὶ Μέθοδοι γιὰ τὴν ἀνακάλυψη τῆς Ὑπερσυμμετρίας»* (Τομέας Πειραματικῆς Φυσικῆς Ὑψηλῶν Ἐνεργειῶν ἢ Στοιχειωδῶν Σωματίων). Οἱ ἐργασίες πρέπει νὰ εἶναι πρωτότυπες, δημοσιευμένες ἀπὸ 1.1.1997 ἕως 31.12.1999 ἢ δεκτὲς πρὸς δημοσίευση, σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ διεθνοῦς κύρους, ἀπὸ Ἑλληνες ἐρευνητὲς ἐγκατεστημένους στὴν Ἑλλάδα ἢ τὸ ἐξωτερικόν. Συλλογικὲς ἐργασίες γίνονται δεκτὲς ὑπὸ τὴν προϋπόθεση, ὅτι θὰ δηλώνεται ρητὰ ποιοὶ εἶναι οἱ κύριοι ἐρευνητὲς (πάντως ὄχι περισσότεροι ἀπὸ τρεῖς) καὶ ποιοὶ οἱ ἀπλῶς συνεργασθέντες γιὰ τὴν ἐκπόνηση τῆς ἐργασίας, καθὼς καὶ ἡ σύμφωνη γνώμη τῶν κυρίων ἐρευνητῶν ὡς ὑποψηφίων γιὰ τὴ διεκδίκηση τοῦ βραβείου. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν σὲ πέντε ἀντίτυπα ἢ ἀντίγραφα ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2000. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2000.

5. Βραβεῖο Γ. Θ. Φωτεινοῦ, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 1.000.000 δρχ., ἀπονεμόμενο στὴν καλύτερη ἐργασία ἐπὶ θεμάτων σχετικῶν μὲ *«Ἐφαρμογὲς τῆς Φυσικῆς στὴν Νευροεπιστήμη»*. Οἱ ἐργασίες πρέπει νὰ εἶναι πρωτότυπες, δημοσιευμένες ἀπὸ 1.1.1997 ἕως 31.12.1999 ἢ δεκτὲς πρὸς δημοσίευση, σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ διεθνοῦς κύρους, ἀπὸ Ἑλληνες ἐγκατεστημένους στὴν Ἑλλάδα ἢ τὸ ἐξωτερικόν. Συλλογικὲς ἐργασίες γίνονται δεκτὲς ὑπὸ τὴν προϋπόθεση, ὅτι θὰ δηλώνεται ρητὰ ποιοὶ εἶναι οἱ κύριοι ἐρευνητὲς (πάντως ὄχι περισσότεροι ἀπὸ τρεῖς) καὶ ποιοὶ οἱ ἀπλῶς συνεργασθέντες γιὰ τὴν ἐκπόνηση τῆς ἐργασίας, καθὼς καὶ ἡ σύμφωνη γνώμη τῶν κυρίων ἐρευνητῶν ὡς ὑποψηφίων γιὰ τὴ διεκδίκηση τοῦ βραβείου. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν σὲ πέντε ἀντίτυπα ἢ ἀντίγραφα ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2000. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2000.

Β'. ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

1. Ἀριστεῖο τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἀπονεμόμενο σὲ Ἑλληνα ἀρχιτέκτονα ἐγκατεστημένο στὴν Ἑλλάδα ἢ ἄλλοῦ, ὁ ὁποῖος παράλληλα πρὸς τὸ σύνολο τῆς προηγούμενης σπουδαίας ἐργασίας του, συνέβαλε σὲ μεγάλο βαθμὸ, καὶ μὲ ἔργο ποῦ συνετελέσθη κατὰ τὴν τελευταία τετραετία, στὴν πρόοδο τῆς ἀρχιτεκτονικῆς στὴν Ἑλ-

λάδα. Προθεσμία υποβολής αιτήσεων ή προτάσεων μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1998. Ἡ ἀπονομή τοῦ Ἀριστείου θὰ γίνεῖ κατὰ τὴν Πανεργυρικὴ Συνεδρία τῆς 25ης Μαρτίου 1999.

Γ'. ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1. **Βραβεῖο τοῦ «Ἰδρύματος Προαγωγῆς Δημοσιογραφίας Ἀθανασίου Μπότση»,** δρχ. 1.000.000, ἀπονεμόμενο σὲ Ἑλληνα δημοσιογράφο γιὰ βιβλίο ἢ μελέτη τοῦ ποῦ ἐκδόθηκε ἐντὸς τοῦ ἔτους 1997 καὶ ἀφορᾷ τὴ δημοσιογραφία καὶ τὰ Μέσα Μαζικῆς Ἑπικοινωνίας (ΜΜΕ) ἐν γένει. Προθεσμία υποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, μέχρι 30 Ἀπριλίου 1998. Ἡ ἀπονομή τοῦ βραβείου θὰ γίνεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1998.

2. **Βραβεῖο Εὐαγγέλου καὶ Πηνελόπης Φαρμακίδου,** δρχ. 1.000.000, «ὕπερ φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου ἐλληνικῆς ἰθαγενείας πρὸς ἀμοιβὴν ἢ ἔξαρσιν ἐθνικῆς ἢ κοινωνικῆς ἢ ἠθικῆς ἐξαιρέτου πράξεως ἢ δράσεως αὐτοῦ», ἢ ὅποια δὲν ἐμπίπτει σὲ περίπτωση ἄλλων βραβείων. Ὑποβολὴ αιτήσεων ἢ προτάσεων μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1998. Ἡ ἐνδεχόμενη ἀπονομή τοῦ βραβείου θὰ γίνεῖ τὸν Μάρτιο τοῦ 1999. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἄκαρπη ἢ καμμία ἀπὸ τὶς ὑποβληθσόμενες αιτήσεις ἢ προτάσεις δὲν κριθεῖ ἄξια γιὰ βράβευση, ἢ Ἀκαδημία διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς οἴκοθεν ἀπονομῆς τοῦ βραβείου.

3. **Βραβεῖο τοῦ καθηγητοῦ Ἀριστείδου Φωτίου Πάλλα,** δρχ. 700.000, ἀπονεμόμενο σὲ Ἑλληνα, ὁ ὅποιος ἐπέδειξε αὐτοθυσία ἢ ἔκανε ἐξαιρετὴ πράξη. Ὑποβολὴ αιτήσεων ἢ προτάσεων μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1998. Ἡ ἐνδεχόμενη ἀπονομή τοῦ βραβείου θὰ γίνεῖ τὸν Μάρτιο τοῦ 1999. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἄκαρπη ἢ καμμία ἀπὸ τὶς ὑποβληθσόμενες αιτήσεις ἢ προτάσεις δὲν κριθεῖ ἄξια γιὰ βράβευση, ἢ Ἀκαδημία διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς οἴκοθεν ἀπονομῆς τοῦ βραβείου.

4. **Βραβεῖο τοῦ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆς Τήνου,** μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 1.000.000 δρχ., γιὰ τὴ βράβευση τοῦ καλύτερου θεολογικοῦ ἔργου, ποῦ ἐκδόθηκε τὴν τελευταία πενταετία. Προθεσμία υποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1998. Ἡ ἐνδεχόμενη ἀπονομή τοῦ βραβείου θὰ γίνεῖ τὸν Μάρτιο τοῦ 1999. Σὲ περίπτωση ποῦ τὸ βραβεῖο δὲν διεκδικηθεῖ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθσόμενα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἢ Ἀκαδημία διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς οἴκοθεν ἀπονομῆς τοῦ βραβείου.

5. **Βραβεῖο Μιχαὴλ Ν. Κοκολογιάννη,** στὴ μνήμη τῆς ἀδελφῆς του Ἑρσης, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο δρχ. 1.500.000, ἀπονεμόμενο σὲ Ἑλληνα, γιὰ τὴ συγγραφὴ πρωτότυπης ἀνέκδοτης μελέτης μὲ θέμα «Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις καὶ πολιτισμικὴ

κληρονομιά τῶν κρατῶν μελῶν». Προθεσμία ὑποβολῆς μελετῶν, σέ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα, ἀνωνύμως, μὲ κάποιο ρητὸ ὡς ἔνδειξη, σύμφωνα μὲ τοὺς γενικούς ὅρους ἀπονομῆς τῶν βραβείων, μέχρι 30 Ἀπριλίου 1999. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1999.

6. Ἔθλον Ἀδαμαντίου Κοραῆ, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο δρχ. 2.000.000, γιὰ τὴ συγγραφὴ ἀνέκδοτης μελέτης μὲ θέμα «Ἡ συμβολὴ τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ στὴν ἐλληνικὴ παιδεία». Προθεσμία ὑποβολῆς μελετῶν, σέ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα, ἀνωνύμως, μὲ κάποια ρητὸ ὡς ἔνδειξη, σύμφωνα μὲ τοὺς γενικούς ὅρους (ἀριθ. 4) ἀπονομῆς τῶν βραβείων μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1999. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου θὰ γίνῃ τὸν Μάρτιο τοῦ 2000.